

Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 12/1 2023 s. 194-220, TÜRKİYE

Araştırma Makalesi

TÜRKÇE DERS KİTAPLARINA YÖNELİK HAZIRLANAN ÇALIŞMALARDAKİ EĞİLİMLER

Emine SUR*

Geliş Tarihi: Ekim, 2022

Kabul Tarihi: Şubat, 2023

Öz

Bu çalışmanın amacı 2004-2022 yılları arasında Türkçe ders kitapları üzerine gerçekleştirilen makale ve tez çalışmalarındaki eğilimleri belirlemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında incelenen araştırmalara YÖK Ulusal tez merkezi, Google Akademik ve Researchgate veri tabanlarından ulaşılmıştır. Araştırmalar incelenirken sınıflama formundan yararlanılmış ve betimsel analiz yapılmıştır. Araştırma sonunda Türkçe ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların %77'sinin makale, %19'unun tez, %2'sinin kitap bölümü ve bildiri türünde olduğu; 30'unun ilkökul, 130'unun ortaokul, 4'ünün ilkökul ve ortaokul düzeyindeki ders kitaplarına yönelik olduğu; %91'inde nitel, %1'inde karma araştırma yönteminin kullanıldığı, %8'inde kullanılan araştırma yönteminin belirtilmediği; %35'inde içerik analizi, %27'sinde betimsel analiz, %4'ünde frekans/yüzde hesaplamaları, %0.40'ında kategorisel çözümlemenin veri analiz yöntemi olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen 248 çalışmanın 32'sinde örnekleme yer verildiği; araştırmaların %67'sinin ders kitabındaki metinleri, %18'inin etkinlikleri, %13'ünün geneli, %2'sinin görselleri ve %0.75'inin tema değerlendirme sorularını incelediği çalışma kapsamında ulaşılmış diğer sonuçlardır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe eğitimi, ders kitabı, Türkçe ders kitabı, analiz.

TRENDS IN STUDIES ON TURKISH TEXTBOOKS

Abstract

The aim of this study is to determine the trends in the articles and thesis studies on Turkish textbooks between the years 2004-2022. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The researches examined within the scope of the study were accessed from the YÖK National thesis center, Google Scholar and Researchgate databases. While examining the studies, the classification form was used and descriptive analysis was made. At the end of the research, it was determined that 77% of the studies on Turkish textbooks were articles, 19% were thesis, 2% were book chapters and papers; 30 of them were prepared at primary school, 130 at secondary school, 4 at primary and secondary school level; Qualitative research method was used in 91%, mixed research method was used in 1%, and the research method used was not specified in 8%; It was determined that content analysis was used in 35%, descriptive analysis in 27%, frequency/percentage calculations in 4%, and categorical analysis in 0.40% of

* Türkçe Öğretmeni; MEB, eminesur30@gmail.com

data analysis methods. 32 of the 248 studies on the Turkish textbook were included in the sample; Other results reached within the scope of the study, in which 67% of the studies examined the texts in the textbook, 18% activities, 13% overall, 2% visuals and 0.75% theme evaluation questions.

Keywords: Turkish education, course book, Turkish course book, analysis.

Giriş

Başlangıçta anneden ve yakın aile çevresinden, daha sonra da ilişkili bulunulan çevrelerden öğrenilen dil; bireyin kendini ifade edebilmesini, sosyalleşebilmesini ve bu sayede toplumsal yaşamda var olabilmesini sağlamaktadır. Dil; insanların bir araya gelmesinde, bütünleşmesinde ve gruplaşmasında en önemli ortak payda konumunda olmakla birlikte aynı zamanda düşünmenin de önemli bir aracıdır. Düşünceler dille açıklanmakta, somutlaştırılmakta ve paylaşılmaktadır. Dil de düşünmenin mantığını, kavramlarını, ilkelerini ve yargılarını belirlemektedir. Düşünme dili, dil de düşünmeyi etkilemekte ve yönlendirmektedir. Düşünme ve dil arasındaki vazgeçilmez bağ, düşünme becerilerinin gelişmesinde dilin kilit rol oynamasını sağlamaktadır (Aksan, 1990, s. 81; Ulu, 2017).

Bireylerin yaşamını sürdürmesi için son derece önemli olan dil, çocukluktan itibaren tabii bir ortamda öğrenilmesine karşın her birey tarafından mükemmel düzeyde edinilebildiğini ve kullanılabilirliğini söylemek mümkün değildir. 21. yüzyılda eğitim sisteminden beklenen önemli görev, dili doğru kullanan vatandaşlar yetiştirmektir. İyi bir ana dili eğitimi, bireyin çevresiyle iletişim kurmasını, anlama gücünün gelişmesini, anlatım beceri ve alışkanlığını kazanmasını, söz varlığının zenginleşmesini, sosyal bir varlık olarak toplumda kendini ifade etmesini, kişisel gelişimini tamamlamasını, yaşamın her aşamasında başarılı olabilmesini ve bu sayede toplumun daha güçlü hale gelmesini sağlamaktadır (Kavcar, Oğuzkan ve Sever, 1995). Ayrıca başarılı bir dil eğitimi düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, değerlendirme gibi zihinsel becerilerin de geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır (Ercantürk, 2015, s. 22).

Dil eğitimi, ilk ve orta öğretimde Türkçe dersleri ile gerçekleştirilmektedir. Eğitim sürecinde bilgi edinmenin temel aracı olmasıyla ders kitapları, diğer derslerde olduğu gibi Türkçe derslerinde de en geniş kullanıma sahip basılı ürünlerdir (Güneş, 2002). Sınıf içinde kullanılacak çeşitli geleneksel ve modern araç-gereçler olmasına karşın nitelikli eğitimin verilmesinde ders kitapları önemli bir yere sahiptir. Ders kitapları, çocuğun eğitim ve öğretimine yön veren ders materyalleridir. Öğrencilere yeni bilgilerin verilmesinde, var olan bilgilerin pekiştirilmesinde, öğretim programlarının planlı ve sistematik yürütülebilmesinde ve hedef kitlede istendik davranışların oluşturulabilmesinde kullanılan temel araçlardır. Öğretimin niteliğini etkileyen başlıca etmenler arasında yer alan ders kitapları, öğretmenin gücünün ortaya çıkmasını sağlayan materyallerdir (İşeri, 2007; Muradoğlu ve Işık, 2019).

Öğretmenler, Türkçe derslerine ders kitabındaki hazırlık çalışmalarıyla başlayıp yine ders kitabındaki metin ve etkinliklerle devam etmektedir (Ceyhan ve Yiğit, 2004). Öğrencinin seviyesine uygun, öğretim programlarının esas aldığı ilkeler doğrultusunda öğrencilerin dört temel dil becerisini ve 21. yüzyıl becerilerini geliştirecek, Türkçe Dersi Öğretim Programında belirtilen yeterliliklerle donanmasını sağlayacak bir ders kitabı öğrenme süreci sonunda ulaşılması beklenen hedeflerin gerçekleşmesini önemli ölçüde kolaylaştıracaktır (Çarkıt, 2019). Ders kitapları öğretmenin Türkçe derslerinin her bir aşamasını planlamasını, geniş bir gruba düzenli olarak öğretim etkinliklerini sunabilmesini ve gerektiğinde tekrarlayabilmesini

sağlamakta; öğrenciler için ise başucu kitabı niteliği taşımaktadır (Maden, 2021). Bu nedenle Türkçe derslerinde kullanılan ders kitaplarının niteliği son derece önemlidir. Ders kitaplarının Türkçe derslerinin işlenişindeki yerinin mühimliği bu konuda çok sayıda araştırmanın yapılmasını sağlamıştır. Alan yazın incelendiğinde Türkçe ders kitapları üzerine 2004-2022 yılları arasında 248 araştırmanın yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmalarda ders kitabının; metin, etkinlik, görsel, ölçme-değerlendirme olmak üzere farklı bölümleri incelenmiş; Türkçe ders kitapları üzerine çok sayıda araştırma yapılmasına karşın alan yazında bu araştırmaların tamamını değerlendiren, ortak bir sonuca giden çalışmaya rastlanamamıştır. Bu araştırmada ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların eğilimlerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmanın temel amacına bağlı olarak alt amaçlar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

1. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların çalışma türüne /2. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların sınıf seviyesine/ 3. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların analiz türüne/ 4. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların yöntemine/ 5. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların ders kitaplarında incelenen bölüme/ 6. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların dil becerilerine/ 7. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların örneklem büyüklüğüne/ 8. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların amaçlarına / 9. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan araştırmaların anahtar kelimelere göre dağılımı nasıldır?

Yöntem

Bu çalışma nitel araştırma yöntemine uygun hazırlanmış ve doküman incelemesine göre desenlenmiştir. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel bilgi toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Yıldırım, 1999). Yazılı ve sözlü materyallerin analizini kapsayan doküman incelemesi, konuya ilişkin belgelerin bulunması, incelenmesi ve belli durum ya da görüşleri ortaya çıkartacak bir senteze varılabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılabilmesidir (Karasar, 2012, s. 77).

Verilerin Analizi

Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen 207 makale, 40 tez, 7 bildiri, 1 kitap bölümü olmak üzere toplam 248 araştırma “Sınıflama Formu” kullanılarak öğrenci seviyesi, çalışma türü, yöntem, veri analiz yöntemi, anahtar kelime, amaç, sınıf düzeyi, incelenen bölüm, dil becerisi ve örneklem açısından betimsel analiz ile incelenmiştir. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım & Şimşek, 2003).

Geçerlik ve Güvenilirlik

Araştırma kapsamında incelenen çalışmaları, 2004-2022 yılları arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, Researchgate veri tabanında yer alan Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen çalışmalar oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında ulaşılan çalışmaların analizi öncelikle araştırmacı tarafından yapılmıştır. Araştırmanın ikinci kez analizi Türkçe eğitimi alanında doktor olan bir araştırmacı tarafından tekrar gerçekleştirilmiştir. Birinci ve ikinci araştırmacıların elde ettiği bulgular arasındaki tutarlılık oranı %95 olarak tespit edilmiştir. Elde

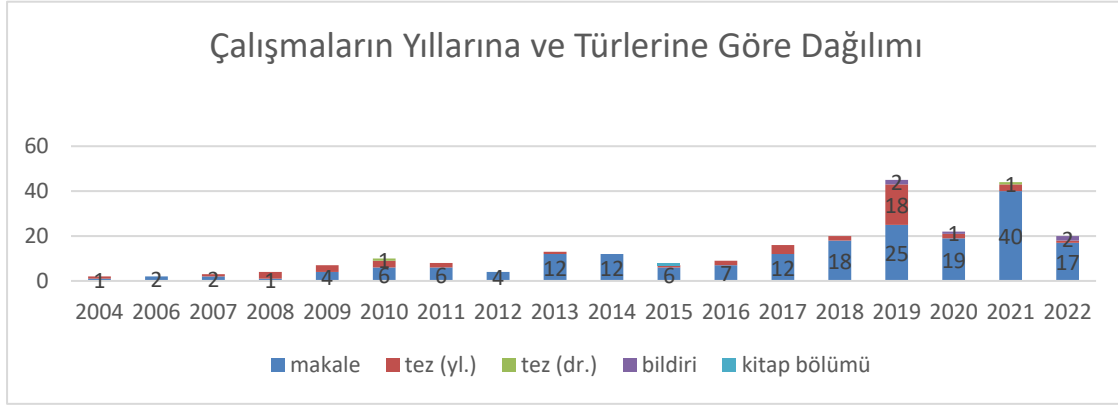
edilen bulguların güvenilirliğini hesaplamada Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen güvenilirlik formülü kullanılmıştır (Baltacı, 2017).

Bulgular

Türkçe ders kitabı üzerine yapılan araştırmaların çalışma türü, öğrenci seviyesi, yöntem, veri analizi, anahtar kelime, amaç, incelenen bölüm, dil becerisi ve örneklem sayısı bakımından betimsel analiz yöntemi ile incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

1. Araştırmaların Çalışma Türüne Göre Dağılımlarına İlişkin Bulgu

Çalışma kapsamında öncelikle Türkçe ders kitabı üzerine yapılan araştırmalar çalışma türüne göre incelenmiş ve ulaşılan sonuçlar Şekil 1’de gösterilmiştir.

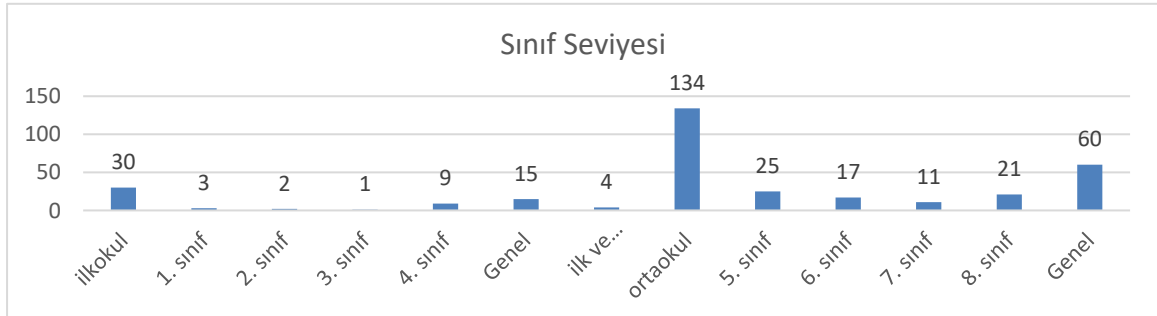

Şekil 1: Türkçe Ders Kitabı Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmaların Yıllara ve Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 1’de görüldüğü gibi, Türkçe ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların 192’si makale (%77.41), 49’u tez (%19.75) (46 yüksek lisans tezi ve 3 doktora tezi), 6 bildiri (%2.41) ve 1 kitap bölümü (%0.39) şeklindedir.

2. Araştırmaların Öğrenci Seviyesine Göre Dağılımlarına İlişkin Bulgu

Çalışma kapsamında Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen araştırmaların sınıf seviyelerine göre dağılımları incelenmiş ve ulaşılan sonuçlar Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2: Türkçe Ders Kitabı Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmaların Sınıf Seviyesine Göre Dağılımı

Şekil 2’de görüldüğü gibi, Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen çalışmalar sınıf seviyesine göre incelendiğinde ilkokul düzeyinde 30, ilkokul ve ortaokul düzeyinde 4, ortaokul düzeyinde 134 çalışmanın gerçekleştirildiği görülmektedir.

3. Araştırmaların Yönteme Göre Dağılımına İlişkin Bulgu

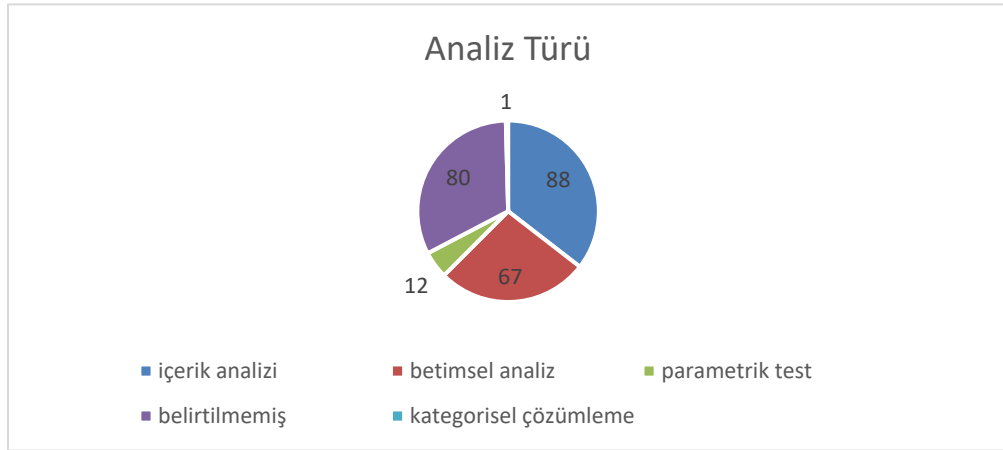
Tablo 1: Araştırmaların Yönteme Göre Dağılımı

Araştırma Yöntemi	Desen	f	%
	Doküman incelemesi	143	57.66
	Tarama	53	21.37
	Durum çalışması	21	8.46
	Eylem araştırması	3	1.20
Nitel Araştırma	Olğubilim (Fenemonoloji)	3	1.20
	Tarihsel araştırma	-	-
	Etnografik araştırma	-	-
	Belirtilmemiş	3	1.20
	Toplam	226	91.12
	Deneysel	-	-
Nicel Araştırma	Deneysel olmayan	-	-
	Toplam	-	-
Karma		2	0.80
	Belirtilmemiş	20	8.06
	Toplam	248	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi, ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların 226’sında (%91’inde nitel), 1’inde (%0.80’inde) karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmaların 143’ünde doküman incelemesi (%91), 22’sinde (%8’inde) durum çalışması deseni kullanılmıştır.

4. Araştırmalarda Kullanılan Analiz Türlerine Göre Dağılımına İlişkin Bulgu

Çalışma kapsamında Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen çalışmalarda kullanılan analiz türleri incelenmiş ve ulaşılan sonuçlar Şekil 3’te gösterilmiştir.

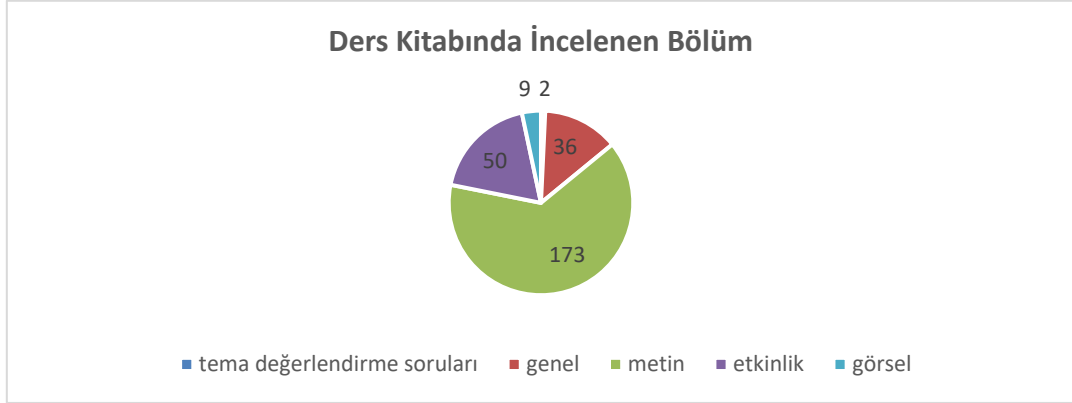

Şekil 3: Türkçe Ders Kitabı Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmalarda Kullanılan Analiz Türleri

Şekil 3’te görüldüğü gibi, Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen çalışmaların 88’inde (%35) içerik analizi, 67’sinde betimsel analiz (%27), 12’sinde (%4) parametrik testler, frekans/yüzde hesaplamaları, 1’inde kategorisel çözümleme (%0.40) kullanılmıştır. 80 (%32) araştırmada kullanılan analiz türü belirtilmemiştir.

5. Araştırmaların Ders Kitabında İncelenen Bölümlere Göre Dağılımı

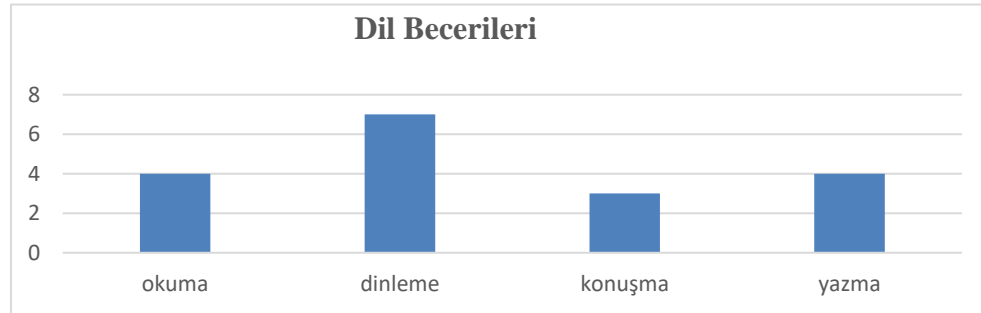
Çalışma kapsamında araştırmalar (Türkçe ders kitapları) incelendikleri bölümlere göre değerlendirilmiş ve ulaşılan sonuçlar Şekil 4'te gösterilmiştir.

Şekil 4. Türkçe Ders Kitabı Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmalarda İncelenen Bölümler

Şekil 4'te görüldüğü gibi, Türkçe ders kitapları üzerine yapılan çalışmaların 171'inde metin (%67.58), 48'inde etkinlik (%18.97), 35'inde ders kitabının geneli (%13.83), 7'sinde görsel (%2.76), 2'sinde tema değerlendirme soruları (%0.79) incelenmiştir.

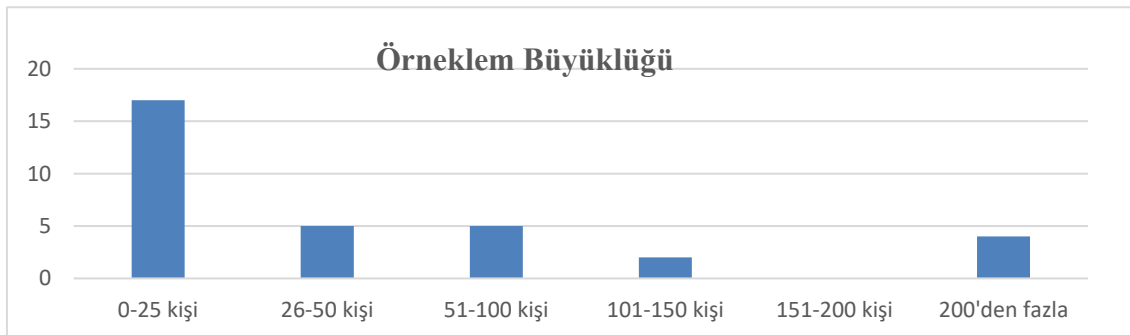
6. Araştırmaların Ders Kitaplarında İncelenen Dil Becerilerine ve Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımına İlişkin Bulgu

Şekil 5: Türkçe Ders Kitabı Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmalarda İncelenen Dil Becerileri

Şekil 5'te de görüldüğü gibi, Türkçe ders kitapları üzerine yapılan çalışmaların 18 tanesi dil becerisine (4 okuma, 4 yazma, 7 dinleme, 3 konuşma) yönelik gerçekleştirilmiştir.

7. Araştırmaların Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımına İlişkin Bulgu

Şekil 6: Türkçe Ders Kitabı Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmaların Örneklem Büyüklüğüne Göre Dağılımı

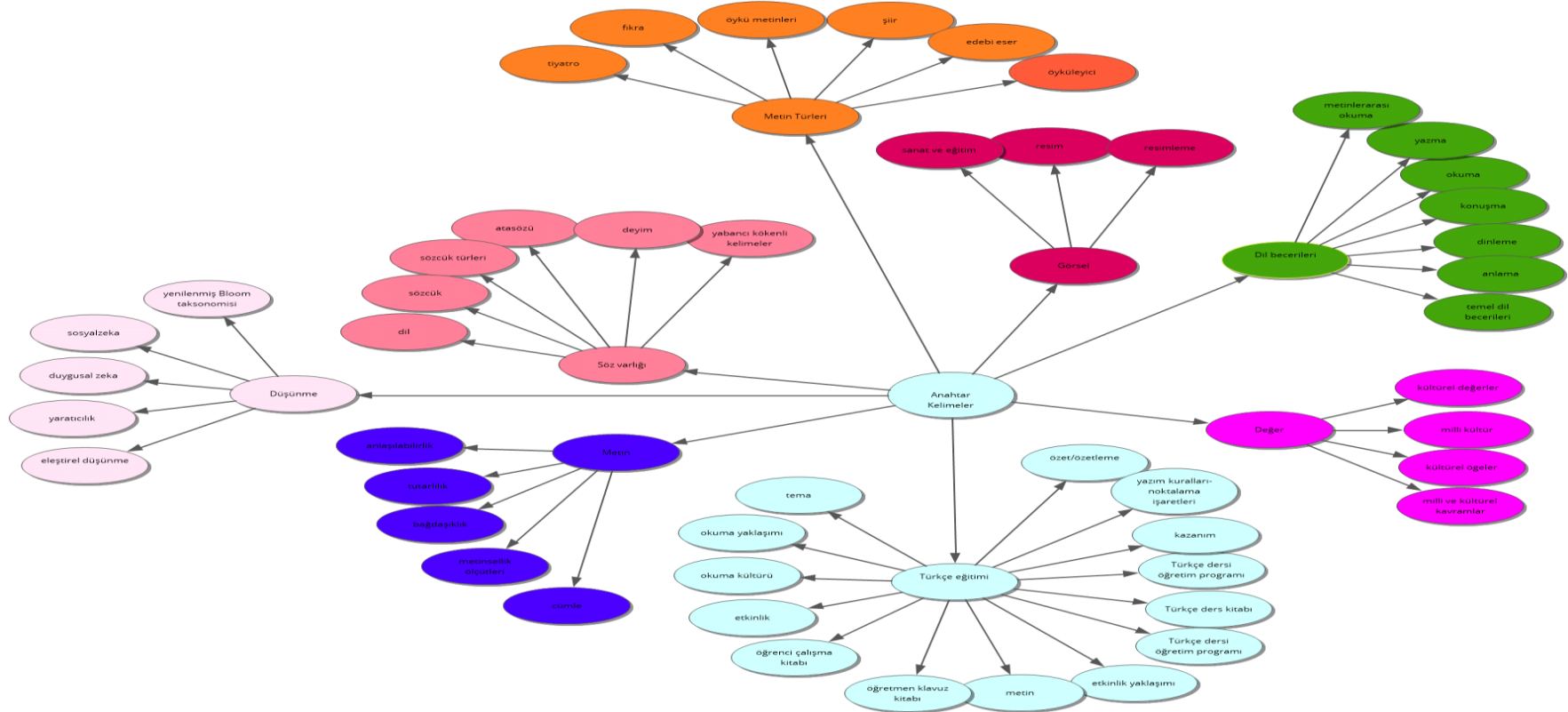
Şekil 6’da görüldüğü gibi, Türkçe ders kitabı üzerine gerçekleştirilen 248 çalışmanın 32’sinde örnekleme yer verilmiştir. Çalışmaların 16’sında 0-25 kişilik, 5’inde 26-50 kişilik, 5’inde 51-100 kişilik, 2’sinde 101-150 kişilik, 4’ünde 200’den fazla kişilik örneklem kullanılmıştır.

8. Araştırmaların Amaçlara Göre Dağılımına İlişkin Bulgu

Tablo 2: Araştırmaların amaçlarına göre dağılımı

Amaç	f	%
Ders kitaplarını metinler açısından incelemek	39	15.72
Değerler açısından incelemek	37	14.91
Ders kitaplarını söz varlığı açısından incelemek		
Kalıp sözleri belirlemek	34	13.70
Ders kitabını değerlendirmek	24	9.67
Ders kitaplarını etkinlikler açısından incelemek	20	8.06
Ders kitaplarını kültürel öğelere yer verilme açısından incelemek	17	6.85
Ders kitabını beceriler açısından incelemek	16	6.45
Ders kitaplarının okunabilirlik açısından incelenmesi	13	5.24
Ders kitaplarının kazanımlarla örtüşme düzeyini incelemek	12	4.83
Resim-metin uyumunu tespit etmek ve görselleri incelemek	12	4.83
Ders kitabını düşünme becerileri açısından incelemek	11	4.43
Ders kitabını çeşitli değişkenlere (dijital okuryazarlık, programdaki yetkinlikler, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına, geleneğe, dijital yetkinliğe, dil bilim, örtük müfredat) göre incelemek	4	1.61

Tablo 2’de görüldüğü gibi, ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların 39 tanesi ders kitabını (%15’i) metinler, 37 tanesi (%14’ü) değerler, 34 tanesi (%13’ü) söz varlığı, 20 tanesi (%8) etkinlikler, 17 tanesi (%6) kültürel öğeler, 16 tanesi (%6) beceriler açısından incelemiştir. Türkçe ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların amaçlarını söz varlığı, ölçme ve değerlendirme, etkinlik, metin, görsel, beceri, düşünme becerisi ve genel alt başlıkları altında toplamak mümkündür.

Şekil 7: Türkçe Ders Kitapları Üzerine Gerçekleştirilen Çalışmaların Anahtar Kelimelere Göre Dağılımı

Şekil 7’de görüldüğü gibi, Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan çalışmalarda yer verilen anahtar kelimelerin dil becerileriyle (okuma, konuşma, dinleme, yazma, anlama, metinlerarası okuma, temel dil becerileri), Türkçe eğitimiyle (Türkçe ders kitabı, Türkçe dersi öğretim programı, etkinlik yaklaşımı, öğretmen kılavuz kitabı, öğrenci çalışma kitabı, etkinlik, okuma kültürü, özet, kazanım, yazım kuralları-noktalama işaretleri, tema), söz varlığıyla (atasözü, yabancı kökenli kelimeler, sözcük, deyim, dil, sözcük türleri), değerlerle (milli kültür, kültürel değerler, kültürel öğeler, milli ve kültürel kavramlar), metinle (metinsellik ölçütleri, bağdaşıklık, tutarlılık, cümle, anlaşılabilirlik), metin türleriyle (fıkra, şiir, öykü metinleri, tiyatro, edebi eserler, öyküleyici) düşünmeyle (eleştirel düşünme, yaratıcılık, duygusal zeka, sosyal zeka, yenilenmiş Bloom taksonomisi) ilgili olduğu belirlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Mevcut araştırmada 2004-2022 yılları arasında ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların incelemesi yapılmış, bu araştırmalardaki eğilim tespit edilmiştir. Bu bölümde araştırma kapsamında ulaşılan bulguların tartışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmada elde edilen ilk bulguya göre, ders kitapları üzerine hazırlanan çalışmaların %77’si makale, %19’u tez ve %2’si kitap bölümü, bildiri türünde hazırlanmıştır. Araştırmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde ise en fazla araştırmanın 2019 yılında en az araştırmanın 2004, 2006 yıllarında gerçekleştirildiği, 2010 yılından itibaren araştırma sayısında hızla artışın yaşandığı görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde Maden (2021) Türkçe ders kitapları üzerine gerçekleştirilen lisansüstü araştırmalardaki eğilimleri incelediği çalışmasında 2010 yılından itibaren ders kitapları üzerine hazırlanan tez çalışmalarda artışın yaşandığını tespit etmiştir. Benzer şekilde Turan, Sevim ve Tunagür (2018) Türkçe eğitimi alanındaki doktora tez özetlerini incelediği çalışmasında 2010 yılından itibaren Türkçe eğitimi alanındaki araştırmalarda artışın yaşandığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın bu bulgusunun alan yazındaki diğer araştırmaların bulgularıyla benzerlik taşımaktadır.

Araştırmada elde edilen ikinci bulguya göre, ders kitapları üzerine hazırlanan çalışmaların %12’si ilkökul, %54’ü ortaokul, %1’i ilkökul ve ortaokul Türkçe ders kitapları üzerine gerçekleştirilmiştir. Alan yazın incelendiğinde Maden (2021), yaptığı araştırmada Türkçe ders kitapları üzerine yapılan çalışmaların; Özçakmak (2017), Türkçe eğitimi üzerine gerçekleştirilen çalışmaların ortaokul düzeyinde yoğunlaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu bulgusu diğer araştırmaların bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. 1., 2. ve 3. sınıf ders kitaplarına yönelik çalışma sayısının azlığı araştırma kapsamında ulaşılmış alan yazındaki önemli bir eksikliktir. Ortaokul Türkçe ders kitaplarına ilişkin yapılan araştırmalar oldukça zengin olmasına karşın ilkökul Türkçe ders kitaplarına yönelik araştırmalar son derece kısıtlıdır. Bu bağlamda ilkökul Türkçe ders kitaplarının alan yazında ihmal edildiğini söylemek mümkündür.

Araştırmadan elde edilen üçüncü bulguya göre, ders kitapları üzerine hazırlanan çalışmaların %91’inde nitel, %0.80’inde karma araştırma yöntemi kullanılırken araştırmaların %7’sinin hangi yöntemle gerçekleştirildiği belirtilmemiştir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı araştırmaların %91’inde doküman incelemesi, %20’sinde tarama, %8’inde durum deseni kullanılmıştır. Araştırmaların %0.80’inde karma araştırma yöntemi kullanılırken %8’inde hangi araştırma yönteminin kullanıldığı belirtilmemiştir. Demir ve Çalışkan (2021) Türkçe eğitimi alanındaki tezleri incelediği çalışmasında, bu alanda gerçekleştirilen araştırmaların önemli kısmında doküman incelemesi deseninin kullanıldığı sonucuna ulaşmıştır. Maden (2021), yaptığı araştırmada Türkçe ders kitapları üzerine yapılan çalışmalarda nitel araştırma yönteminin ve

doküman analizi deseninin kullanıldığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmanın bu bulgusu alan yazındaki diğer araştırmaların bulgularıyla tutarlılık göstermektedir. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan çalışmaların veri analiz yöntemine ve amaçlarına göre dağılımının tespit edildiği araştırmaların dördüncü ve sekizinci bulgusuyla araştırma yöntemine göre dağılımının tespit edildiği üçüncü bulgusu birbirini destekler niteliktedir. Türkçe ders kitaplarının incelendiği çalışmalarda nitel araştırma yönteminin kullanılması, veri analiz yöntemi olarak nitel araştırmalarda kullanılan analiz türleri arasında yer alan içerik (%35) ve betimsel (%27) analizin tercih edilmesini sağlamıştır. Bu araştırmalarda ders kitapları, metin, etkinlik, değerler, söz varlığı, görsel ve ölçme-değerlendirme açısından incelendiği; biçim ve içerik özelliklerine göre betimlendiği için araştırma yöntemi olarak nitel yöntem ve doküman incelemesi deseni kullanılmıştır. Var olan durumun iyileştirilmesine ve yeni model ya da önerilerin geliştirilmesine yönelik araştırma sayısının az olması nicel yöntemle yapılmış araştırmanın yer almamasına ve nitel yöntemden olgubilim, eylem araştırması, durum çalışması deseninin az kullanılmasına neden olmuştur. Aynı zamanda bu durum sınırlı sayıdaki araştırmada örnekleme yer verilmesine, örnekleme yer verilen çalışmalarda ise küçük sayıdaki katılımcının yer almasına yol açmıştır. Ders kitaplarına yönelik çalışmaların belirli yöntem ve desenle sınırlı kalması, karma ve nicel araştırma sayısının az olması araştırma kapsamında ulaşılmış bir başka bulgudur.

Araştırma kapsamında elde edilen beşinci bulguya göre, Türkçe ders kitapları üzerine yapılan çalışmaların 171'inde metin (%67), 48'inde etkinlik (%18), 35'inde ders kitabının geneli (%13), 7'sinde görsel (%2), 2'sinde tema değerlendirme soruları (0.75) incelenmiştir. Türkçe ders kitapları; metin, etkinlik, görsel, tema değerlendirme sorularıyla bir bütündür ve tüm bölümleri programdaki çeşitli kazanımların edinilmesine yardımcı olmaktadır. Ders kitapları üzerine gerçekleştirilen çalışmalarda metin ve etkinlik üzerine yoğunlaşılması olumlu bir bulgu olarak değerlendirilirken görseller ve tema değerlendirme sorularına yönelik az sayıda araştırma yapılması çalışma kapsamında ulaşılmış alan yazındaki eksikliklerden bir tanesidir. Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanmış çalışmaların 18 tanesinde (4 okuma, 4 yazma, 7 dinleme, 3 konuşma) ders kitapları dört temel dil becerisi açısından incelenmiştir. Dil becerisini geliştirmek Türkçe derslerinin temel amaçlarından biridir. Ders kitaplarına yönelik hazırlanmış çalışmalarda dört temel dil becerisine ilişkin araştırmanın ve incelemenin yapılması beklenmektedir. Ancak yalnızca 18 çalışmada dört temel dil becerisinin incelenmesi ders kitaplarına yönelik hazırlanmış çalışmalardaki eksikliklerden bir tanesi olarak değerlendirilmektedir. Araştırmadan elde edilen son bulguya göre; Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanmış çalışmalardaki anahtar kelimeler metin, metin türleri, dil becerisi, Türkçe eğitimi, görsel, söz varlığı, değer, düşünme ile ilgilidir. Araştırmalarda en fazla yer verilen anahtar kelimeler ise metin, Türkçe eğitimi, değer, Türkçe ders kitabı, söz varlığı, kültür, okuma olarak belirlenmiştir. Araştırmaların amaçları ile anahtar kelimeleri incelendiğinde birbiri ile örtüştüğü ve desteklediği görülmektedir.

Öneriler

1. Yapılan inceleme sonucunda ilkökul Türkçe ders kitapları üzerine hazırlanan çalışmaların gerek nicelik gerekse nitelik bakımından yetersiz olduğu görülmüştür. Bundan sonraki araştırmalarda ilkökul Türkçe ders kitaplarını inceleyen çalışmalar yapmak mümkündür.
2. Ders kitaplarına yönelik çalışmaların belirli yöntem ve desenle sınırlı kalması, karma ve nicel araştırma sayısının az olması araştırma kapsamında ulaşılmış alan yazındaki

- eksikliklerden bir tanesidir. Bundan sonraki araştırmalarda Türkçe ders kitaplarına yönelik deneysel ve karma desenli çalışmalar yapmak mümkündür.
3. Yapılan inceleme sonucunda Türkçe ders kitaplarındaki metin ve etkinliklere yönelik çok sayıda araştırma yapılmasına karşın görseller ve tema değerlendirme sorularını inceleyen çalışma sayısının az olduğu görölmüştür. Bundan sonraki araştırmalarda ders kitaplarındaki görselleri ve tema değerlendirme sorularını inceleyen çalışmalar yapmak mümkündür.
  4. Bundan sonra hazırlanacak Türkçe ders kitaplarında bu alanda yapılmış çalışmalar ve araştırmacıların önerileri dikkate alınmalıdır.

Kaynaklar

- Aksan, D. (1990). *Her yönüyle dil, ana çizgileriyle dilbilim I*. Ankara: TDK Basımevi.
- Alyılmaz, C. (2010). Türkçe öğretiliminin sorunları. *Turkish Studies*, 5(3), 728-749.
- Baltacı, A. (2017). Nitel veri analizinde miles-huberman modeli. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)*, 3(1), 1- 15.
- Ceyhan, E. ve Yiğit, B. (2004). *Konu alanı ders kitabı incelemesi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demir, T. T. ve Çalışkan, G. (2021). Türkçe eğitimi alanında nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılan doktora tezlerindeki eğilimler. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı, 10(4)*, 1412- 1429.
- Ercantürk, O. K. (2015). *Göstergebilim açısından Türkçe ders kitapları*. Doktora tezi, Çanakkale: Çanakkale Üniversitesi Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Göçer, A. (2017). *Türkçe özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2002). *Ders Kitaplarının İncelenmesi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- İşeri, K. (2007). Altıncı sınıf Türkçe ders kitabının ilköğretim Türkçe programının amaçlarına uygunluğunun değerlendirilmesi. *Dil Dergisi*, 136, 58-74.
- Kavcar, C., Oğuzkan, F. ve Sever, S. (1995). *Türkçe ve sınıf öğretmenleri için Türkçe öğretimi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Maden, S. (2021). Türkçe ders kitapları ile ilgili lisansüstü tezlerin eğilimleri: bir içerik analizi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 30-45.
- Muradoğlu, Ü. ve Işık, A. D. (2019). İlkokul üçüncü sınıf Türkçe ders kitabı etkinliklerinin sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 4(1), 19-39. DOI: 10.29250/sead.530039
- Özçakmak, H. (2017). Türkçe eğitimi lisansüstü araştırmalarında yeni yönelimler (2011- 2015). *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 6(3), 1607-1618.
- Turan, L., Sevim, O. & Tunagür, M. (2018). Türkçe eğitimi alanında hazırlanan doktora tez özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2018(11), 29-44.
- Ulu, Y. S. (2017). *II. Meşrutiyet dönemi Türk romanında kimlik inşası*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ardahan: Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23, 7-17.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Ek 1. Analiz kapsamında incelenen çalışmalar

- Acar, S. (2022). Türkçe ve Türk kültürü 5-8. seviye ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik yönünden incelenmesi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 7(1), 189-203. DOI: 11..11111/ted.xx
- Akkaya, N. ve Susar, F. (2017). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin sanat eğitime uygunluğunun değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(4), 1083-1113. 10.18298/ijlet.2325
- Aktaş, E. ve Bayram, B. (2021). Anlatma becerileri kapsamında 1-8. sınıf Türkçe ders kitaplarına bir bakış: Konuşma ve yazma stratejilerinin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(1), 1-18.
- Aktaş, E. (2020). Akıcı okuma becerisi bakımından Türkçe dersi öğretim programı ve ders kitapları üzerine eleştirel bir analiz . *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 1140-1165. Retrieved from <http://www.itobiad.com/tr/pub/issue/62559/863265>
- Alkış Küçükaydın, M. ve İşcan, A. (2017). İlköğretim 3.Sınıf Türkçe ders kitapları ve öğretmen kılavuz kitabının yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına uygunluk düzeyi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(1), 1-13.
- Akyüz Aru, S. ve Ertem, İ. S. (2014). Türkçe ders kitaplarında kelime hazinesini geliştirmeye yönelik planlamanın incelenmesi. *Turkish Studies*, 9(3), 675-694.
- Alıcı, F. (2019). *İlkokul 2. Sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Altun, K. (2021). *8. sınıf Türkçe ders kitabındaki tema değerlendirme sorularının PISA düzeylerine ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Alver, T. ve Koçer, G. (2020). Türkçe Ders Kitaplarında Karagöz Metinlerindeki Değerler Eğitimi. *International Journal of Language Academy*, 8/3(33), 450-462.
- Amanvermez İncirkuş, F. ve Özçetin, K. (2021). Türkçe ders kitaplarındaki metin anlama sorularının eleştirel düşünme becerilerine göre incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 22, 290-311. DOI:10.29000/rumelide.895805
- Aral, D. (2008). *Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan değerler üzerine bir araştırma*. Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Arı, S. (2008). MEB. *Yedinci sınıf Türkçe ders kitabında resimlerin içerikle uyumu*. Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arpağ, M. (2016). İlköğretim ikinci kademe 7. sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinin sözcük türleri bakımından değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Arslan, A.ve Engin, A. O. (2019). 5. sınıf Türkçe ders kitabının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(13), 67-94.
- Aslan, C. (2006). Türkçe ders kitaplarında Türkçe olmayan sözcüklerin kullanımı üzerine bir inceleme. *Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Dergisi*, 133, 7-19.
- Aslan, C., Doğan Güldenoğlu, B. N. ve Altuntaş, İ. (2018). Türkçe ders kitaplarındaki söz sanatlarıyla ilgili sorular ve etkinlikler üzerine bir inceleme. *Turkish Studies*, 13(28), 48-66.

- Ay, V. (2019). *MEB 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki dilbilgisi etkinliklerinin değerlendirilmesi (Nevşehir örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ayaz, H. ve Yenen Avcı, Y. (2017). Türkçe öğretmen kılavuz kitaplarında konuşma eğitimi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(1), 745-760.
- Aydın, B. (2021). İlkokul Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde meslek analizi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(17), 1047-1062. DOI: 10.26466/opus.688008
- Aydın, İ. (2020). *5. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin cümle bilgisi açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydoğmuş, M. ve Yıldız, M. (2017). İlkokul Türkçe ders kitaplarında mizah. *Türk İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(14), 357-371.
- Ayhan, Y. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe ders kitabı resimlemelerinin biçim ve içerik açısından 11 yaş grubuna uygunluğu ve aynı yaş grubu öğrencilerin yaptığı resimlemelerle karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aykaç, M. (2009). Türkçe ders kitaplarında önerilen yaratıcı drama etkinliklerinin uygulanabilirliği. *Yaratıcı drama dergisi*, 4(8), 19-34.
- Bağcı, H. ve Ünal, Y. (2013). İlköğretim 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(3), 12-28.
- Bakırcı, Ş. ve Ceran, D. (2022). 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki dinleme-izleme metinlerinin söz varlığı bakımından incelenmesi. *Route Educational & Social Science Journal*, 9(3), 312-321.
- Baki, Y. ve Karakuş, N. (2014). Fıkra türünün eğitimdeki yeri ve Türkçe ders kitaplarındaki kullanılabilirliği. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 7(XVII), 785-812. DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh406>
- Baki, Y. (2021). Türkçe dersi 8. sınıf kitabındaki metinlerin okunabilirliği. *Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 30-46.
- Bal, B. (2013). *İlköğretim 4.sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinlerdeki cümlelerin incelenmesi ve Türkçe öğretimi açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan: Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Barutçu, T. ve Açıık, F. (2018). Çocuk edebiyatı ürünlerinde yer alan deyimlerin kültür aktarımındaki rolü ve Türkçe ders kitaplarındaki deyimlerle örtüşme düzeyi. *Bilig*, 86, 183-209.
- Baş, B. & İnan-Yıldız, F. (2015). 2. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 52-61.
- Başbayrak, M. (2021). *2019-2020 öğretim yılında okutulan 6 ve 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metin ve etkinliklerin çoklu zekâ kuramı ve öğretmen görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü.
- Başoğlu, N. ve Mutlu, B. (2012). İlköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin eleştirel düşünme eğitimine uygunluğu. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3), 983-998.
- Batur, Z. ve Özdemir, P. (2021). Türkçe ders kitabı etkinliklerinin kazanımlarla örtüşme durumları. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 47-68.

- Batur, Z. ve Soyuçok, M. (2021). Atasözlerinde eleştirel düşünme unsurları: Türkçe ders kitapları. *folklor / edebiyat*, 25(100), 1119-1132. DOI: 10.22559/folklor.1004
- Bayrak Özmutlu, E. ve Kanık Uysal, P. (2021). Türkçe ders kitaplarında yer alan etkinliklerin düşünme becerileri açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 52, 518-543. doi: 10.9779/pauefd.745469
- Bayraktar, İ. ve Durukan, E. (2016). Türkçe Ders Kitaplarında Metin Sadeleştirme Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(3), 1356-1369.
- Bayram, B. ve Elban, M. (2017). Türkçe ders kitaplarında milli kimliğe ilişkin unsurların incelenmesi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 21, 19-27.
- Benzer, A. (2019). Challenge PISA reading proficiency levels of Turkish textbooks. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 7(2), 96-109. Doi: 10.35233/oyea.659740
- Bora, A. ve Arslan, M. A. (2021). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik yönünden incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 10(1), 222-236.
- Bora, N. (2016). *İlköğretim II. kademe 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki sözcük türlerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Canbulat, M., Asma, B. ve Koparan, B. (2022). Türkçe ders kitaplarının metin ve metin önu-sonu sorularındaki düşünme türleri ve kök değerler. *Turkish Studies - Education*, 17(2), 215-232. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.57962>
- Ceran, D. (2015). Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe ders kitaplarına ilişkin metaforları. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(3), 122-140.
- Ceran, D., Canpolat, E. (2013). İlköğretim 7. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki Atatürk teması metinlerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(4), 1399-1418.
- Cımbız, A. T. (2017). *Ortaokul 5. Sınıf Türkçe ders kitabındaki resimlerin metinlerle uyum düzeyinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Cin, A. ve Tanrıseven, I. (2020). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının öz denetim değeri açısından incelenmesi. *The Journal of Social Sciences*, 7(46), 534-553.
- Coşkun, K. (2021). Sekizinci sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma metinlerinin okunabilirlik düzeyinin değerlendirilmesi. *International Journal of Language Academy*, 9(1), 66-77.
- Çağ, H. D. (2020). 5. sınıf Türkçe ders kitabının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *International Journal of Language Academy*, 8(4), 82-98.
- Çağlar, M. Ç. (2021). *Türkçe öğretim programının ve Türkçe ders kitabının dilbilim açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çağlar, E. ve Yılmaz, O. (2022). Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerde “düşünme”ye ilişkin görünümler. *EKEV Akademi Dergisi*, 26(89), 51-68.
- Çakır, P. (2013). Türkçe ders kitaplarındaki öykülerin çocuğa görelilik ilkesi açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 8(1), 1171-1180.
- Çalışkan, G. (2016). Türkçe dersi öğretim programı ve Türkçe ders kitapları: 5. sınıf Türkçe ders kitabına yönelik bir inceleme. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 200-214.

- Çapoğlu, E. ve Okur, A. (2015). Ortaokul 8.sınıf Türkçe ders kitaplarındaki şiirlerde yer alan değerler. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 90-104. DOI: <http://dx.doi.org/10.19126/suje.37153>
- Çarkıt, C. (2019). 5. sınıf Türkçe ders kitabı yazma etkinliklerinin yaratıcı yazma bağlamında değerlendirilmesi. *III. Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 25-27 Haziran 2019, Nevşehir, s. 1094-1099.
- Çarkıt, C. ve Bahadır, H. İ. (2022). Ortaokul Türkçe ders kitapları millî mücadele ve Atatürk teması metinlerinin okunabilirlik düzeyleri üzerine bir inceleme. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 11(1), 103-111.
- Çarkıt, C. (2019). 2018 Türkçe dersi öğretim programı çerçevesinde hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabının değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(71), 1369-1376.
- Çeçen, M. A. (2015). *Türkçe ders kitaplarında toplumsal cinsiyet rolleri*. Prof. Dr. Murat Özbay'a Armağan, Ankara: Pegem Akademi.
- Çeçen, M. A., Öz, G. ve Kurnaz, H. (2016). Sekizinci sınıf öğrencilerinin Türkçe ders kitaplarındaki metinlere ilişkin algıları. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 735-756.
- Çelik, M. (2020). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının çocuk hakları açısından incelenmesi. *DİVALEKTOLOG Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*, 25, 203-226.
- Çetinkaya, M. (2018). Dinleme/izleme kazanımlarının Türkçe ders kitaplarına somut yansımaları (beşinci sınıf örnekleme). *XII Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*. Gazi Üniversitesi, 21-23 Ekim 2020, Ankara, s. 257-267.
- Çevik, A. ve Güneş, F. (2017). Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 272-286.
- Çırak, F. ve Ceran, D. (2021). Ortaokul türkçe ders kitaplarının dinleme/ izleme yöntem ve teknikleri bakımından incelenmesi. *Çukurova Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 134-144. DOI : [10.29228/cukar.49138](https://doi.org/10.29228/cukar.49138)
- Çıfci, M. ve Kaplan, K. (2018). 5.sınıf Türkçe ders kitabı etkinliklerinde kullanılan görsel materyal türlerinin öğretim programına uygunluğu. *International Journal of Language Acedemy*, 6(5), 183- 192. doi: <http://dx.doi.org/10.18033/IJLA.4017>
- Çiftçi, Ö. ve Kaya, M. (2020). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki masalların duygusal yön analizine göre değerlendirilmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal of Education Faculty)*, 17(1), 799-822. doi: 10.33711/yyuefd.751850
- Çoban, A. ve Tabak, G. (2011). İlköğretim 6. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki hikâyelerin hikâye haritalama yöntemine göre incelenmesi. *Journal of European Education*, 1(1), 43-50.
- Çoban, İ. ve Polatcan, F. (2020). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki bulmaca etkinliklerinin eş anlamlı kelime öğretimi açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(3), 1151-1166.
- Dağtekin, F. (2004). *8. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin öğrenci beklentileri açısından değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Danışman, T. (2019). *2018-2019 eğitim-öğretim yılında okutulan beşinci sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinlerin çocuk edebiyatının temel ilkeleri açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Uşak: Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Demir, H. ve Baş, Ö. (2019). Türkçe ders kitabındaki metinlerin eleştirel düşünme ölçütlerini karşılaması üzerine nitel bir araştırma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 8(2), 983-1006.
- Demir, S. ve Sinan, A. T. (2016). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin anlam yapıları üzerine bir inceleme. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 1324-1342.
- Demir, T. (2012). İlköğretim sekizinci sınıf Türkçe ders kitaplarındaki hikâye metinlerinde yer alan değer unsurlarının eşdizimsel örüntülemeler açısından görünümleri. *Turkish Studies*, 7(2), 1063-1078.
- Demirbükten, S. (2011). *İlköğretim I. kademe 5. Sınıf Türkçe ders kitabının sözcük türleri bakımından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demirci, M. (2019). *5. sınıf Türkçe ders kitabında metinlerarası unsurlar ve metinlerarasılığın okuduğunu anlamaya etkisi üzerine bir inceleme*. Yüksek lisans tezi, Giresun: Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirel, Ş. , Kökçü, Y. & Akbaba, R. S. (2018). 5. Sınıf Türkçe ders kitabının resim-metin ilişkisi açısından incelenmesi. *Adıyaman University Journal of Educational Sciences*, 8(2) , 224-243. DOI: 10.17984/adyuebd.447349
- Demirel, Ş. ve Kökçü, Y. (2018). 6. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki şiirlerin estetik unsurlar açısından incelenmesi. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 64, 515-533. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat3979>
- Demirgüneş, F. (2015). *Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okur dostu metin bağlamında değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Niğde: Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Demirhan Bal, F. (2019). *2018 Türkçe öğretim programı kazanımları ile 1. sınıf Türkçe ders kitabı etkinliklerinin örtüşmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Deniz, K. ve Karagöl, E. (2018). Values in terms of education secondary school Turkish textbooks. *Karaelmas Journal of Educational*, 244-255.
- Deniz, K., Tarakçı, R. ve Karagöl, E. (2019). Dinleme/izleme kazanımları açısından ortaokul Türkçe ders kitapları. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 18-32.
- Derse, G. E. (2019). *6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin değerler eğitimi açısından incelenmesi ve öğretmen görüşleri bağlamında değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Van: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Dilidüzgün, S. (2004). Okuma öğretimi hedefleri bağlamında Türkçe ders kitaplarındaki çocuk edebiyatı ürünleri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 43-55.
- Dilekçi, A. (2022). Examination of theater texts in Turkish textbooks in terms of transfer of values. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 23(1), 44-58. DOI: 10.17679/inuefd.1024499
- Direkçi, B., Akbulut, S. ve Şimşek, B. (2019). Türkçe dersi öğretim programı (2018) ve ortaokul Türkçe ders kitaplarının dijital okuryazarlık becerileri bağlamında incelenmesi. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(16), 797-813.
- Doğan Güldenoğlu, B. N. (2021). *Çokuyarlanlı Türkçe ders kitabının geliştirilmesine yönelik öğrenci ve öğretmen görüşleri*. Doktora tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Durhat, G. (2021). *6. sınıf Türkçe ders kitabının mülteci öğrencilere uyarlanması*. Yüksek lisans tezi, İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Durmuş, G. (2021). 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki (MEB, 2019) cümle bilgisi etkinliklerine eleştirel bir bakış. *Turkish Studies - Education*, 15(4), 2567-2598. <https://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.42837>
- Durmuş, T. & Çetinkaya, S. (2021). İlkokul 4. sınıf Türkçe ders kitabındaki ve Morpa kampüs eğitim platformundaki hikâye edici metinlerin metinsellik ve okunabilirlik ölçütlerine göre değerlendirilmesi. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 12(46), 1136-1158. DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.2933>
- Ekinci Çelikkpazu, E. ve Aktaş, E. (2011). MEB 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin değer iletimi açısından incelenmesi. *Turkish Studies*, 6(2), 413-424.
- Ekmen, H. (2009). *2005 programına göre hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığı bakımından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Epçaçan, C. ve Okçu, V. (2010). İlköğretim Türkçe ders kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Milli Eğitim*, 187, 39-51.
- Erdağı Toksun, S. ve Erginsoy Osmanoğlu, D. (2017). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde bulunan duygu ve savunma mekanizmalarının incelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 12(25), 337-358.
- Erdönmez, A. (2019). *İlkokul 4. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin değerler eğitimi bakımından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Tokat: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Ergün, A. ve Temizkan, M. (2022). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının sinektik tekniği açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(1), 157-176.
- Erkal, M. ve Çağrıtekin, D. (2020). Okuma stratejilerinin (yöntem ve tekniklerinin) Türkçe ders kitaplarındaki metinlerle uyumu. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 433-450.
- Eroğlu, A. ve Okur, A. (2014). Ortaokul (5-8. Sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki Atatürk teması üzerine bir inceleme. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 30(90), 115-136.
- Eroğlu, D. ve Sarar Kuzu, T. (2014). Türkçe ders kitaplarındaki dilbilgisi kazanımlarının ve sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre değerlendirilmesi. *Başkent University Journal of Education*, 1(1), 72-80.
- Erol, T. (2017). Geleneğin Türkçe ders kitaplarına yansıma biçimleri. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(2), 301-313.
- Esmek, M. (2018). *İlköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders kitabının yazım kuralları, noktalama işaretleri ve dil bilgisel bazı hususlar açısından irdelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eyüp, B., Tuştaş, H. ve Uysal, F. (2021). Türkçe öğretmenlerinin ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki tema değerlendirme sorularına yönelik görüşleri. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 9(3), 43-58.
- Fırat, H. ve Çelik, H. (2016). İlkokul Türkçe ders kitaplarındaki Atatürk teması metinlerinin incelenmesi. *XV Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, 11-14 Mayıs 2016, Muğla, s. 2164-2180.

- Fırat, H. & Mocan, A. (2014). Türkçe ders kitaplarındaki hikâyelerde yer alan değerler. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 183(183), 25-49. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tsadergisi/issue/21495/230444>
- Fidan, M. (2020). Türkçe ders kitaplarındaki araştırma yönergelerinin niteliksel yönlerinin karşılaştırmalı analizi. *Turkish Studies*, 15(7), 2923-2941. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44822>
- Gerekten, H. (2018). *5. sınıf Türkçe ders kitabındaki atasözlerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Antalya: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Göçer, A. (2010). İlköğretim Türkçe ders kitaplarının ölçme ve değerlendirme açısından incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 197-210.
- Gökçe, B. (2014). Türkçe ders kitaplarındaki “toplum hayatı” temalı metinlerin söz varlığı açısından değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 2, 150-164.
- Gözlet, D. (2018). *İlköğretim 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin bağdaşıklık ve tutarlılık özellikleri*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güfta, H., Kan, O. (2011). İlköğretim 7. sınıf Türkçe ders kitabının dil ile ilgili kültür öğeleri açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 239-256.
- Gül, M. (2017). An investigation of values in turkish textbook (5th grade) a valuable education approach. *Erciyes Journal of Education*, 1(1), 59-78.
- Gülten B. (2019). Türkçe ders kitaplarının deyim varlığı ve okullar için hazırlanan deyimler sözlüklerinin işlevsellikleri üzerine bir araştırma. *VI. Yıldız Sosyal Bilimler Kongresi Tam Metin Bildiri Kitabı*. Yıldız Teknik Üniversitesi, 12-13 Aralık, İstanbul, s. 2344-2355.
- Gültekin, H. (2022). Türkçe ders kitaplarında yer alan bilgilendirici metinlerin anlatım biçimlerinin ve metinlerde yer alan bilgi türlerinin incelenmesi. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 3(1), 62-78. <http://dx.doi.org/10.46321/bugu.77>
- Günay Çavdar, F. (2007). *8. sınıf Türkçe ders kitabının kelime serveti bakımından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güneş, A. ve Turan Sinan, A. (2022). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin kültürdilbilimsel açıdan incelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 10(2), 126-150.
- Gürbüz, A. (2009). İlköğretim VIII. sınıf Türkçe ders kitabında geçen yabancı kökenli kelimeler üzerine bir inceleme. Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Güven, A. Z. ve Halat, S. ve Bal, M. (2014). Ortaokul 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin metinsellik ölçütleri açısından incelenmesi. *International Journal of Language Academy*, 2(3), 208-231.
- Güven, S. ve Yıldırım N. (2019). Ortaokul beşinci sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma metinlerinin değerler açısından incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(66), 814-827. Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3630>
- Halitoğlu, V. (2021). Türkçe ders kitabı dinleme/izleme metin etkinliklerinin Türkçe dersi öğretim programında yer alan kazanımlarla uyuşma düzeyleri. *Journal of History School*, 55, 4406-4431.

- İnan Yıldız, F. (2015). *İlkokul 2. sınıf Türkçe ders kitabının resim-metin ilişkisi açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- İşcan, A. ve Karadağ, K. (2020). İlkokul 4. sınıf Türkçe ders kitabındaki resimlerin metinlerle uyumunun incelenmesi. *AJER - Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 196-215.
- Kabadayı, H. İ. (2010). İlköğretim 5. Sınıf öğretmenlerinin Türkçe ders kitapları hakkındaki görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 42-50.
- Kan, M. O. (2010). *Millî eğitim bakanlığı yayınları ilköğretim 7. sınıf Türkçe ders kitabının kültür öğeleri açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Hatay: Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kana, F. & Kiler, B. (2021). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının öğretim programındaki anahtar yetkinlikler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 10(2), 741-755. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/pub/teke/issue/62851/953813>
- Kanik Uysal, P. (2010). *İlköğretim okullarında düzenlenen kitap okuma saatlerine ilişkin öğretmen görüşleri: bir durum çalışması, Sincan ilçesi örneği*. Yüksek lisans tezi, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karabulut, A. (2022). Türkçe ders kitaplarının tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçları bağlamında incelenmesi. *BUGU Dil ve Eğitim Dergisi*, 3(1), 79-92. <http://dx.doi.org/10.46321/bugu.79>
- Karacaoğlu, M., Ö., Dağ, M. ve Uzun, O. (2021). Türkçe ders kitaplarındaki yazma etkinliklerinin incelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(10), 96-126. DOI: 10.21733/ibad.852233.
- Karadağ, Ö. ve Kurudayıoğlu, M. (2010). 2005 Türkçe programına göre hazırlanmış ilköğretim birinci kademe Türkçe ders kitaplarının kelime hazinesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27, 423-436.
- Karadağ, Ö. (2013). Okuma kültürüne katkıları bakımından Türkçe ders kitaplarının resimlemeleri (illüstrasyonları). *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(2), 84-93.
- Karadağ, Ö. (2019a). Türkçe ders kitaplarında yer alan özetleme etkinlikleri üzerine bir değerlendirme. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), 469-485.
- Karadağ, Ö. (2019b). Aynı sınıf düzeyi için hazırlanan Türkçe ders kitaplarının ortak söz varlığı açısından karşılaştırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1130-1140
- Karagöl, E. ve Tarakçı, R. (2019). Söz varlığı öğretimi açısından ortaokul Türkçe ders kitapları. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(222), 149-171.
- Karagül, S. ve İnce Samur, A.Ö. (2017). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan öykülerdeki kişilerin karakter özelliklerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 336-352.
- Karagül, S. ve Karahan, F. C. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan şiir metninin niteliğine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. 6. *Uluslararası Akademik Araştırmalar Kongresi (ICAR)*, 23-25 Ağustos 2021, Asos Yayınevi s. 335-348.
- Karakoç Öztürk, B. ve Destegüloğlu, B. (2022). Çocuk kitaplarının kültürel aktarım açısından incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(2), 214-235.
- Karakuş, N. (2014). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin dil ve anlatım yönünden incelenmesi. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 7(XVIII), 567-593. DOI No: <http://dx.doi.org/10.14225/Joh420>

- Karatay, H., Bolat, K. K. & Güngör, H. (2013). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik ve anlaşılabilirliği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(6), 603-623.
- Karatay, H. ve Pektaş, S. (2012). Türkçe Ders Kitaplarının İncelenmesine Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2012(10), 183-204.
- Karagöl, E. ve Tarakcı, R. (2018). Yazma becerisi kazanımları açısından ortaokul Türkçe ders kitapları. *International Journal of Languages Education*, 6(4), 87-100. 10.18298/ijlet.3180
- Kasa Ayten, B. ve Ercan, M. (2021). İlkokul 4. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan yazma etkinliklerinin incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(3), 833-853.
- Kaşkaya, A. & Duran, T. (2017). İlkokul Türkçe ders kitaplarının değer aktarımı açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 417-441 . DOI: 10.24315/trkefd.303978
- Kavan, N., Özdaş, F. ve Kavan, S. (2021). Türkçe ders kitaplarının soy bağı ilişkileri açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(4), 1360-1375. DOI:10.16916/aded.912058
- Kavruk, H. ve Yıldırım, N. (2021). Türkçe öğretim programındaki konuşma kazanımlarının ortaokul Türkçe ders kitabı (5, 6, 7 ve 8. sınıf) etkinliklerine yansımaları. *International Journal of Languages' Education and Teaching (IJLET)*, 9(2), 159-174.
- Kaya, E. (2021). İlköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında söz varlığı edinimi üzerine. *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 7(37), 341-352.
- Kaya, E., Ayabakan İpek ve M. Aydın, Y. (2021). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki metin sonu sorularının çıkarım türlerine göre incelenmesi. *Dil Dergisi*, 172(2), 77-95.
- Kaya, M. ve Erol, S. (2021). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan öyküleyici metinlerdeki empati durumlarının değerlendirilmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 89-105. DOI: 10.33437/ksusbd.821126
- Kaya Torun, E. (2020). *Ortaokul 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki resimlerin metinlerle uyum düzeyinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Tokat: Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kayabekir, T. (2010). *İlköğretim 8. sınıf Türkçe ders kitabı tasarımında yer alan illüstrasyonların (resimlemelerin) metne uygunluk açısından değerlendirilmesi*. Ankara: Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kaygana, M., Yapıcı, Ş. ve Aytan, T. (2013). Türkçe ders kitaplarında değer eğitimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(7), 657-669. : <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1619>
- Kemiksiz, Ö. (2022). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı: Özel Adlar . Mavi Atlas , 10 (1) , 29-46 . DOI: 10.18795/gumusmaviatlas.1052277
- Kemiksiz, Ö. (2018). Yazar ve metin tercihleri bakımından Türkçe ders kitapları. *Tarih Okulu Dergisi*, 11(33), 945 - 967. doi.org/10.14225/Joh1199
- Kırbaşıoğlu Kılıç, L. ve Eyüp, B. (2011). İlköğretim Türkçe ders kitaplarında ortaya çıkan toplumsal cinsiyet rolleri üzerine bir inceleme. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 129-148.
- Kırkeseli, Ö. (2017). *8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan şiir ve okuma metinlerinin kültürel öğeler açısından değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

- Korkmaz, K. (2019). *Türkçe ders kitabında geçen Türkçe ve yabancı kökenli kelimelerin öğrenciler tarafından bilinme düzeyi üzerine bir araştırma: Karadeniz Ereğli örneği*. Yüksek lisans tezi, Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kolaç, E. (2009). İlköğretim Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin tür açısından değerlendirmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 595-626.
- Köçer, N. (2010). *Metin çözümlemesi Milli Eğitim Bakanlığınca önerilen 6. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin metinsellik ölçütleri bağlamında çözümlenmesi*. Yüksek lisans tezi, Mersin: Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kurt, B. ve Özer, E. D. (2018). Türkçe ders kitaplarının dil öğrenme stratejilerinin kullanımına uygunluğu. *ZfWT*, 10(3), 126-147.
- Kurtoğlu Zorlu, Ö. (2021). Metinlerin temalara uygunluğu bakımından Türkçe ders kitapları üzerine bir inceleme. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 7(1), 1-11. DOI: 10.24289/ijsser.797498
- Kurudayıoğlu, M, Baş, B. ve Aytan, N. (2013). 7. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki hikâyelerin karakter eğitimi açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(4), 22-37.
- Kurudayıoğlu, M., & Karadağ, Ö. (2006). Ortak kelime hazinesi kazandırmada ilköğretim sekizinci sınıf Türkçe ders kitaplarının durumu. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 353-343.
- Küçükkoğlu, A., Albayrak, F. ve Serin, N. (2020). Değerler eğitimi bağlamında Türkçe dersi: Program ve ders kitaplarının karşılaştırmalı incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(4), 1499-1518.
- Lüle Mert, E. (2011). 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin metinsellik ölçütlerine uygunlukları. *Dil Dergisi*, 153, 7-23.
- Lüle Mert, E. (2012). İlköğretim 6., 7. ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan öykülerin çocuk yazınının temel ilkeleri bağlamında incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 1(1), 73-93.
- Maden, A. (2020). İlkokul Türkçe ders kitaplarının söz varlığını zenginleştirme açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(76), 1631-1650.
- Maden, S. (2021). Türkçe ders kitapları ile ilgili lisansüstü tezlerin eğilimleri: bir içerik analizi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 30-45.
- Maden, S., Maden, A., Banaz, E. (2018). Ortaokul 5. sınıf Türkçe ders kitaplarının dijital okuryazarlık bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(55), 685-698.
- Merdane, F. (2019). *İlkokul 2. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin çocuk edebiyatı metinlerinin nitelikleri açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Mete, F., Çiçek, S. ve Asar, A. (2022). Türkçe ders kitaplarındaki dil bilgisi konuları: yapılandırmacı yaklaşım öncesi ve sonrası. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(2), 363-384.
- Mete, F. ve Dağ, M. (2019). 5. sınıf Türkçe ders kitabında saygı ifade kalıpları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 17(38), 333-355.
- Miçooğulları, M. (2021). 8. sınıf Türkçe ders kitabında (2019) yansıtılan kök değerler. *Uluslararası Türkçe Öğretimi Araştırmaları Dergisi (UTÖAD)*, 1(2), 1-24. <http://dx.doi.org/10.47834/utoad.10>

- Mirzaoğlu, V. (2017). *Ortaokul 7. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin çocuk edebiyatı bağlamında incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Siirt: Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mutlu, G. (2019). *Yenilenen Türkçe öğretim programına göre hazırlanan (2018) ortaokul 5. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin/etkinliklerin duygusal ve sosyal zekâ açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Malatya: İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Mutlu, H. H. ve Dinç, S. (2019). 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan temalardaki metinlerin kök değerlerle ilişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(4), 1048-1062.
- Mutlu, H. H. ve Yurt, E. E. (2019). 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Etkinliklerin Öğrenme Alanlarına Dağılımının İncelenmesi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 469-474.
- Mutlu, H., Süğümlü, Ü. ve Çinpölat, E. (2019). Türkçe dersi öğretim programı (2018) temelinde hazırlanan ortaokul Türkçe ders kitaplarının öğretmen görüşleriyle değerlendirilmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 48(224), 101-121.
- Müldür, M. ve Şimşek, N. D. (2020). Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinlerin ve yapılarının incelenmesi üzerine bir araştırma. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 843-867.
- Nayır, F. ve Karaman Kepenekci, Y. (2018). Children's participation rights in elementary schools' Turkish textbooks. *Elementary Education Online*, 10(1), 160-168.
- Okur, A., ve Arı, G. (2013). Readability of texts Turkish textbooks in grades 6, 7, 8. *Elementary Education Online*, 12(1), 202-226.
- Okur, A. (2013). Millî kültür ve folklorun Türkçe ders kitapları aracılığıyla aktarımı. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 877-904.
- Oryaşın, U. (2021). Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin Yenilenen Bloom Sınıflandırması'na göre incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(3), 820-832.
- Ömeroğlu, A. F. ve Hakkoymaz, S. (2022). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin söz varlığı öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler açısından değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(2), 347-362.
- Önder, E., Bozkurt M. ve Topçuoğlu Ünal F. (2021). İlköğretim 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin okunabilirlik seviyelerinin belirlenmesi. *International Journal of Language Academy*, 9 (4), 34-46.
- Özbay, M. ve Çeçen, M. A. (2012). Türkçe ders kitaplarında (6-8. Sınıflar) yer alan metinlerin tür ve tema açısından incelenmesi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 67-76.
- Özenç, E.G. & Orhan-Karsak, H. G. (2019). İlkokul birinci ve ikinci sınıf Türkçe ders kitaplarında milli ve kültürel kavramlara yer verilme durumu. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 17 (37), 349-379. DOI: 10.34234/ded.547761
- Öztürk, B. ve Çiçek, S. (2021). Anlatıcı kavramının ortaokul Türkçe ders kitaplarına yansımaları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (25), 18-37. DOI: 10.29000/rumelide.1032361.
- Padem, S. & Aktan, O. (2016). İlköğretim 5.sınıf Türkçe ders kitabında yer alan değerlerin incelenmesi. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 5-24. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/dusbed/issue/22629/241812>
- Pilav, S., Demir, H. A. ve Demir, H. (2015). İlköğretim 7. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinlerinin değer iletimi açısından incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 45(206), 16-29.

- Pilav, S. & Oğuz, M. (2015). Türkçe ders kitaplarında yer alan metin türleri üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 16-30. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kusbd/issue/19376/205554>
- Sağlıyan, A. (2022). *İlkokul Türkçe ders kitabında bulunan hikâye edici metinlerin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sallabaş, M. E. ve Yılmaz, G. (2020). Türkçe ders kitabında bulunan metin altı sorularının yenilenmiş Bloom Taksonomisi'ne göre incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 586-596. DOI: 10.16916/aded.679933
- Saltık, O. (2018). Okuma kültürü edindirme sürecinde Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin niteliği üzerine öğretmen görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 281-296.
- Sancı Uzun, D. ve Furtun, S. (2017). İlkokul Türkçe ders kitaplarının atasözleri açısından değerlendirilmesi ve etkinlik önerileri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(63), 665-684.
- Sarar Kuzu, T. (2013). Türkçe ders kitaplarındaki metin altı sorularının Yenilenmiş Bloom Taksonomisindeki hatırlama ve anlama bilişsel düzeyleri açısından incelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 37(1), 58-76. pub/issue/4348/59468
- Sarıkaya, B. (2022). Ders kitapları üst düzey düşünme becerilerini geliştiriyor mu?: 7. sınıf Türkçe ders kitabı örneği. 2. Baskent International Conference On Multidisciplinary Studies February 24-25, 2022, Ankara.
- Satılmış, S. (2019). 5. Sınıf Türkçe ders kitabının toplumsal cinsiyet açısından incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 1249-1262.
- Solak, M., Yaylı, D. (2009). İlköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarının türler açısından incelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 37(1), 58-76.
- Somuncu, S. (2008). *İlköğretim 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki edebî metinlerin temel evrensel değerleri içermesi bakımından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Afyon: Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Soylu, N. (2019). İlkokul 1. Sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinin değerler eğitimi açısından incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sulak, S. E. ve Çapanoğlu, A. Ş. (2021). İlkokul Türkçe ders kitaplarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(3), 830-849.
- Sur, E. (2022). Türkçe ders kitaplarında yer alan metin altı sorularının yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre incelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 430-451. DOI: 10.15869/itobiad.952572
- Sur, E. (2021). Türkçe Ders Kitaplarındaki Dinleme Etkinliklerinin 2019 TDÖP Kazanımlarına Göre Değerlendirilmesi. *Yunus Emre ve Türkçe Yılı'nda Türk Dili Araştırmaları*, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, s. 1-14.
- Sur, E. (2021). Türkçe ders kitaplarında yer alan öyküleyici metinlerin eleştirel düşünme becerisi kazandırma bağlamında incelenmesi. *On Dokuz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(1), 403-422. <https://doi.org/10.7822/omuefd.816068>
- Susar-Kırmızı, F. (2014). 4. sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinde yer alan değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 12(27), 217-259.

- Süğümlü, Ü. ve Yüce, S. N. (2020). Dinleme/izleme stratejilerine yönelik karşılaştırmalı bir çalışma: program ve ders kitapları. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(23), 202-215.
- Süğümlü, Ü. ve Eraslan, A. (2019). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan metin türleri ile kalıplaşmış söz varlığı ilişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 630-646.
- Şafak, M. A. (2019). *Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki metin türlerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, A. (2008). İlköğretim birinci sınıf Türkçe ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3), 133-146.
- Şahin, A. (2010). İlköğretim ikinci ve üçüncü sınıf Türkçe ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(185), 48-65.
- Şahin, N. (2015). *İlkokul 4. sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinin kültürel değerler açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şakiroğlu, Y. (2020). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki öykülerin kelime-cümle uzunlukları ve okunabilirlik düzeyleri üzerine bir inceleme. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(6), 1827-1834.
- Şimşek, R. (2021). Türkçe ders kitaplarında modernizm eleştirisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(3), 1022-1038
- Şimşek, R. (2021). Türkçe ders kitaplarında örtük kodlar. *Journal of History School*, 53, 2512-2529.
- Şimşek, R. (2021). 8. sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığına yönelik bir inceleme. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(28), 346-355
- Şimşek, Ş. (2018). İlköğretim birinci sınıf Türkçe ders kitabındaki öyküleyici metinlerde çocuk gerçekliği. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 6(4), 532-540. DOI: 10.18298/ijlet.3192
- Şimşek Ş. & Demirel İ. F. (2020). Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı kazandırma/kelime öğretimi etkinliklerinin kullanılan yöntemler açısından incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 11, 317-330.
- Şimşek, Ş. (2017). Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinlerinde karakter eğitimi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, (13), 357-364. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/inesj/issue/40066/476717>
- Şimşek, Ş. (2022). Türkçe ders kitaplarında dijital yetkinlik. *Turkish Studies - Education*, 17(3), 469- 484. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.57919>
- Şimşek, Ş. ve Coşkun, K. (2018). Türkçe ders kitaplarında kabul ve ret bildiren ifadeler. *Turkish Studies*, 13(27), 1390-1398. DOI: 10.7827/TurkishStudies.14502
- Şimşek, Y. ve Çinpolat, E. (2021). Ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı ders kitaplarının okunabilirlik özellikleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(1) , 233-250.
- Taşbakan, G. (2019). *İlkokul 3. Sınıf Türkçe ders kitabındaki etkinlik soruları ile düşünme rutinleri sorularının kendini yazılı olarak ifade etme kazanımları doğrultusunda*

- karşılaştırılması*. Yüksek lisans tezi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü,
- Temizkan, M. (2014) Ortaokul Türkçe ders kitaplarının Türkçe dersi öğretim programındaki temel beceriler açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(1), 49-72.
- Temizkan, M. (2021). Türkçe ders kitaplarına yönelik lisansüstü çalışmalar üzerine bir değerlendirme. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 9(2), 147-162. <https://doi.org/10.35233/oyea.1011359>
- Temizkan, M., Yırtıcı, E. ve Ergün, A. (2020). Türkçe ders kitaplarında sosyal değerlerin görünümü. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(2), 769-794.
- Temizyürek, F. ve Gir, M. (2021). Ortaokul Türkçe ders kitaplarının kültürel sembollerin kullanımı bağlamında değerlendirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 9(1), 243-259.
- Tenekeci, M. (2020). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin ikna ediciliğinin incelenmesi. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(61), 1893-1902.
- Terzi, İ. ve Topçuoğlu Ünal, F. (2019). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan hikâye kahramanlarının incelenmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 7(1), 222-233. 10.18298/ijlet.3250
- Topal, S. ve Batur, Z. (2021). Türkçe ders kitaplarında kültürel çeşitlilik. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (112), 294-308. Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.48230>
- Topbaş, G. (2019). 6. Sınıf Türkçe ders kitabının değerler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tor Çakır, S. (2019). 7. sınıf Türkçe ders kitabı okuma metinlerindeki birleşik sözcükler ve birleşik sözcüklerin öğretime yönelik etkinlik önerileri. Yüksek lisans tezi, Mersin: Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tümer, C. Ş. ve Canpolat, Ö. (2022). 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin yer aldığı temaların uygunluğunun öğretmen görüşlerine göre belirlenmesi. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 5(1), 83-103.
- Türkben, T. (2018). Beşinci sınıf Türkçe ders kitabı metinlerinin metinsellik ölçütleri açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(4), 961-986.
- Türkben, T. (2019). Investigation of text pictures in Turkish textbooks, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 20(2), 650-672. DOI: 10.17679/inuefd.547841
- Türkben, T. (2019). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin iletmediği değerler açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 508-526.
- Türkel, A. ve Çetinkaya, M. (2022). Türkçe ders kitaplarındaki şiirlerde karşıt anlamlı sözcüklerin anlambilimsel değerlendirmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 50, 298-313.
- Uzun, M. (2019). 5.sınıf Türkçe ders kitabının atasözü ve deyimleri barındırması bakımından incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uzuner Yurt, S. (2017). 1. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki şiirlerde dil kullanımı. *Journal of Turkish Studies*, 12(6), 799-810. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11493>
- Ünveren, D. (2018). Dil ve kültür aktarımında işlevsel bir araç olarak ders kitapları: Türkçe ders kitapları. *Journal of Turkish Studies*, 13(27), 1575-1592.

- Yaman, H., Taflan, S. ve Çolak, S. (2009). İlköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında yer alan değerler. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 7(18), 107-120.
- Yavuz, S. ve Erdoğan, A. (2019). Ortaokul Türkçe ders kitaplarında çokluk kavramı-anlamsal çokluk. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (2), 363-393. DOI: 10.33437/ksusbd.629470
- Yazar, S. (2018). 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarının destan türünün öğretimi açısından incelenmesi. *Elementary Education Online*, 4(3), 1190-1203.
- Yenen Avcı, Y. (2015). Türkçe ders kitaplarında drama etkinlikleri. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 10(2), 201-210.
- Yılar, Ö. ve Kakşa, M. H. (2020). İlkokul Türkçe ders kitaplarında Nasreddin Hoca ve fıkraları. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 399-415.
- Yılar, R. (2016). İlettiği değerler açısından ilkökuller Türkçe ders kitaplarındaki metinler üzerinde incelemeler. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 490-506.
- Yıldız, D., Altun, K., Ceran, D., Dağ, A. ve Özgül, E. (2019). Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki metinler üzerine bir inceleme. *International Journal of Languages' Education and Teaching (IJLET)*, 7(4), 439-460.
- Yılmaz, M. & Korkmaz, C. (2017). 1-5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin içerik açısından değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (38), 111-130. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/30676/291993>
- Yılmaz, O. ve Yakar, Y.M. (2018). Türkçe ders kitaplarında çocuk karakterler. *Jass Studies The Journal of Academic Social Science Studies*, 69, 49-64.
- Yiğit, A. (2011). *Milli eğitim bakanlığı ilköğretim 8.sınıf Türkçe ders kitabındaki (2009) metinlerin kelime serveti açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yurt, G. & Arslan, M. (2014). 7. sınıf Türkçe ders kitaplarının şekil-içerik-metin yönünden incelenmesi: zambak ve pasifik yayınları örneği. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2014(31), 317-327. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sufesosbil/issue/11406/136185>
- Zengin, B. (2017). *Ortaokul 5. Sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde bulunan zıt anlamlı kelimeler ve bu kelimelerin programdaki kazanımlarla uyumu*. Yüksek lisans tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Zorbaz, K. (2013). Türkçe ders kitaplarındaki masalların kelime-cümle uzunlukları ve okunabilirlik düzeyleri üzerine bir değerlendirme. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(1), 87-101.

Extended Abstract

While language provides a common symbol for individuals, it is the most important common denominator in the formation of social ties, gathering, integration and grouping of people. Language, which contributes to the socialization process, also provides the emergence of the thinking process and the sharing of thoughts with other people. In this context, it is possible to say that the effect of language on communication and thinking skills is extremely important. It is not possible to say that the language skills learned in a natural environment can be acquired and used perfectly by every individual. Language education enables the individual to communicate with his/her environment, to develop his/her understanding power, to gain expression skills and habits, to be successful at every stage of life, and thus to make the society stronger. In addition, a successful language education plays an important role in the development of mental skills such as thinking, understanding, sequencing, classification, questioning, establishing relationships, criticizing, estimating, analysis-synthesis, and evaluation. Language education is carried out with primary and secondary Turkish lessons. Textbooks are printed products that are widely used in Turkish lessons. Teachers begin their Turkish lessons with the preparatory work in the textbook and continue with the text and activities in the textbook. Textbooks enable the teacher to plan each stage of Turkish lessons, to present teaching activities to a large group regularly, and to repeat them when necessary; For students, it is a bedside book. For this reason, the quality of the textbooks used in Turkish lessons is extremely important. The importance of the place of textbooks in the teaching of Turkish lessons has led to many researches on this subject. When the literature is examined, it is seen that 248 studies were conducted on Turkish textbooks between the years 2004-2022. In these studies, the textbook; different parts of it such as text, activity, visual, measurement-evaluation were examined; Although there are many studies on Turkish textbooks, no study has been found in the literature that evaluates all of these studies and leads to a common conclusion. In this research, it is aimed to examine the trends of studies on textbooks. Depending on the main purpose of the study, the sub-objectives were determined as to determine the distribution of researches according to the type of study, grade level, analysis type, method, the section examined in the textbooks, language skills, sample size, objectives, keywords. This study was prepared in accordance with the qualitative research method and was designed according to document analysis. Qualitative research is a research in which qualitative information gathering methods such as observation, interview and document analysis are used, and a qualitative process is followed to reveal perceptions and events in a natural environment in a realistic and holistic way (Yıldırım, 1999).

A total of 248 studies, were used by using the "Classification Form": student level, study type, method, data analysis method, keyword, purpose, class level, section examined, language skills and sample were examined with descriptive analysis. Descriptive analysis is a type of qualitative data analysis that includes summarizing and interpreting the data obtained by various data collection techniques according to predetermined themes. The studies examined within the scope of the research consist of studies carried out on the Turkish textbook in the YÖK National Thesis Center, Google Scholar, and Researchgate database between 2004-2022. 192 of the studies on Turkish textbooks are articles (77.41%), 49 theses (19.75%) (46 master's theses and 3 doctoral theses), 6 papers (2.41%) and 1 book chapter (0.39%).

At the end of the research, 192 articles (77.41%) of the studies on Turkish textbooks, 49 theses (19.75%) (46 master's theses and 3 doctoral theses), 6 papers (2.41%) and 1 book chapter (0.39%) form. 12% of the studies were carried out on primary school, 54.03% on secondary school, 1.61% on primary and secondary school Turkish textbooks. The mixed research method was used in 226 (91% of qualitative studies) and 1 (0.80%) of the studies on textbooks. Content analysis in 88 (35%) studies on Turkish textbooks, descriptive analysis in 67 (27%), parametric tests, frequency/percentage calculations in 12 (4%), categorical analysis in 1 (0.40%) used. Of the studies on Turkish textbooks, 171 (67.58%) text, 48 (18.97%) activity, 35 textbooks in general (13.83%), 7 (2.76%) visuals, 2 (%) theme evaluation questions 0.79) were studied. Eighteen of the studies on Turkish textbooks were carried out for language skills (4 reading, 4 writing, 7 listening, 3 speaking). Samples were included in 32 of the 248 studies on the Turkish textbook. Samples of 0-25 people were used in 16 of the studies, 26-50 people in 5, 51-100 people in 5, 101-150 people in 2, and more than 200 people in 4 of them. Of the studies on textbooks, 39 (15%) are texts, 37 (14%) values, 34 (13%) vocabulary, 20 (8%) activities, 17 (8%) 6), 16 of them (6%) were examined in terms of skills. The aims of the studies on Turkish textbooks are grouped under the headings of vocabulary, measurement and evaluation, activity, text, visual, skills, thinking skills and general. In future research, suggestions were made to carry out studies examining primary school Turkish textbooks, to conduct experimental and mixed-pattern studies for Turkish textbooks, and to conduct studies examining the visuals and theme evaluation questions in the textbooks.